

використання або подальшої переробки для подальшого використання, продажу або видалення (молочна сироватка і казеїн);

- установка сіток для скорочення або запобігання надходження твердих речовин в систему скидання стічних вод;

- у виробничих зонах слід розділити системи дренажу технологічних стоків і трубопроводи побутової каналізації, і по ним стоки повинні надходити безпосередньо на очисну установку і / або в міську каналізаційну систему;

- труби і резервуари повинні передбачати можливість самостійного зливу, і повинні бути розроблені відповідні регламенти зливу продукції до або в процесі проведення операцій по їх очищенню;

- відповідно до санітарних норм слід повторно використовувати відпрацьовану воду, включаючи утворений в результаті випаровування конденсат, в системах попереднього нагріву і регенерації тепла для нагрівання та охолодження, з метою скорочення споживання води і енергії;

- впровадження найкращих методів очищення обладнання, які можуть передбачати використання ручних або автоматичних систем безрозбірної чистки або мийки із застосуванням дозволених хімічних речовин і / або миючих засобів, що чинять мінімальний вплив на навколишнє середовище.

Література:

1. Руководство по охране окружающей среды, здоровья и труда для производства молочных продуктов / Международная финансовая корпорация, Группа Всемирного банка. — 2007. — 22 с.

2. Машкін М. І. Технологія молока і молочних продуктів / М. І. Машкін, Н. М. Париш. — Київ : Вища освіта, 2006. — 351 с.

ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК РЕГІОНІВ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Яцуценко В. О., студент, магістрант 2 курсу Економічного факультету
Чернишова Л. О., канд. екон. наук, доц. каф. Міжнародної економіки

Харківський державний університет харчування та торгівлі

У сучасних умовах необхідною складовою економічного зростання та конкурентоспроможності економіки держави є забезпечення інноваційного розвитку її регіонів. В процесі децентралізації управління особливої актуальності набуває питання подолання відсталості інноваційного розвитку регіонів за рахунок посилення підприємницької діяльності в інноваційній сфері та формування чітких механізмів взаємодії інноваційного простору: держави, бізнесу й центрів знань.

Під час децентралізації управління найважливішим принципом є субсидіарність, яка передбачає передачу повноважень на прийняття рішень з

центрального на нижчі організаційні рівні з відповідним фінансовим забезпеченням [2]. Надання органам місцевого самоврядування різного рівня права ухвалювати рішення стосовно переданих їм повноважень з урахуванням особливостей конкретної території обумовлює зростання їх ролі й розширення функцій у сфері інноваційних перетворень як чинника активізації соціально-економічного розвитку.

Оскільки інноваційний розвиток регіонів визначається насамперед відповідною державною політикою, подальші дії у цьому напрямі мають стосуватись державних механізмів формування й використання інноваційного потенціалу регіонів. Актуальними також є дослідження форм і методів вдосконалення взаємовідносин у регіоні щодо підтримки інноваційної діяльності, інноваційного потенціалу та інновацій у системі регіонального управління як чинника інноваційного розвитку територій.

Особливістю інноваційного розвитку регіону є те, що він передбачає як державну, так і регіональну підтримку. Саме інноваційний шлях розвитку регіону потребує зацікавленості не лише суб'єктів господарювання, а й органів влади. Оскільки це та діяльність, яка здійснюється в певних сприятливих умовах, то вона передбачає створення ефективного регуляторного середовища, якісного інформаційного забезпечення інноваційної діяльності, активного функціонування об'єктів інноваційної інфраструктури, мотиваційних інструментів щодо активізації інноваційних процесів, належного захисту інтелектуальної власності та ін.

Ідеальним є варіант, коли регіон самостійно визначає інструменти, які можуть забезпечити його інноваційний розвиток. Водночас завжди є ресурсні обмеження, з огляду на що доводиться обирати інструменти, найбільш адекватні щодо регіональної ситуації та визначених пріоритетів. Необхідно відзначити, що стартовий набір інструментів є у будь-якому регіоні, а імпульси до інноваційного розвитку можуть бути надані навіть заходами, які не потребують значних ресурсних вкладень [1].

Проте реалізація будь-яких інструментів інноваційного розвитку неможлива без створення відповідної інфраструктури, яка є важливою складовою розвитку регіону. На думку В. Шовкалюка, інноваційна інфраструктура має виконувати в регіонах завдання повного функціонального інноваційного циклу: від розробки інноваційної пропозиції, маркетингу й техніко-економічного обґрунтування до впровадження й комерціалізації новацій [3, с. 24]. Це вимагає створення в регіонах цілої низки об'єктів, що на сьогодні є складним завданням для самостійного вирішення на цьому рівні. Враховуючи ці обставини та відповідний зарубіжний досвід, створення базової інноваційної інфраструктури є завданням держави. Проте на сьогодні слід відмітити пасивність держави щодо розбудови інноваційної інфраструктури в регіонах.

Регіональні органи влади в межах відповідних регіональних програм мають самостійно робити певні кроки в цьому напрямі. Переймаючи досвід європейських країн, доцільно створювати регіональні агентства з технологій та інновацій, які здійснюватимуть підтримку інноваційної діяльності в регіонах

шляхом проведення семінарів для дослідників з питань управління знаннями; надання допомоги в отриманні патентів та ліцензій; організації трансферу технологій; проведення конкурсів серед інноваторів; фінансування участі інноваційних суб'єктів у міжнародних виставках; організації інноваційних форумів та фестивалів; надання грантової допомоги для виконання наукових тем студентам; координації діяльності університетів та наукових установ; підтримки діяльності інноваційних кластерів [4, с. 15]. Результати від діяльності таких регіональних агентств можуть з'явитись лише через деякий термін. Однак в їх ефективному функціонуванні мають бути зацікавлені не лише місцеві органи влади, а й інші суб'єкти інноваційного розвитку регіону, для яких вони власне створені.

Без досягнення високого рівня порозуміння між владою, наукою та бізнесом неможливий інноваційний шлях розвитку. Тому сьогодні одним із завдань регіональної політики є застосування механізмів стимулювання інноваційних суб'єктів до співробітництва та кооперації. Основними напрямками такої співпраці повинні бути пошук і залучення вітчизняних та зарубіжних інвесторів, включаючи міжнародні гранти, проекти, програми; сприяння комерціалізації наукових досліджень і розробок; ініціація створення інноваційних кластерів для забезпечення потреб регіону та в експортно-орієнтованих галузях; інформаційно-консультативна взаємодія; сприяння розвитку інфраструктури; розвиток венчурного і молодіжного підприємництва; забезпечення професійного розвитку фахівців відповідно до потреб інноваційної моделі економіки. Через вдосконалення та розвиток таких взаємовідносин можна суттєво прискорити необхідні зміни в інноваційній сфері.

Література:

1. Кузьменко Л. М. Децентралізація управління як фактор забезпечення модернізації промисловості України / Л. М. Кузьменко, М. О. Солдак // Управління економікою: теорія та практика: Зб. наук. пр. – К.: ІЕП НАНУ, 2015. – С. 42-51.
2. Соловйов В. П. Інноваційний розвиток регіонів: питання теорії та практики : монографія / В. П. Соловйов, Г. І. Кореняко, В. М. Головатюк. – К. : Фенікс, 2008. – 224 с.
3. Шовкалюк В. С. Сучасна інноваційна політика: стан, проблеми та перспективи розвитку : матеріали III Міжнарод. форуму (Дніпропетровськ, 19-20 листоп. 2009 р.) / Міністерство освіти і науки України, Німецьке товариство технічного співробітництва (GTZ), Дніпропетровська обласна державна адміністрація. – Дніпропетровськ. – 2009. – С. 10-26.
4. Monterisi A. Regional innovation strategies: the Apulian experience and the role of ARTI / A. Monterisi. – Brussels, 7 October, 2009. – 18 p. – Режим доступу : http://www.arti.puglia.it/fileadmin/user_files/download/OD_Puglia_7oct09_ilo.pdf